

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Порядку видачі дозволу на здійснення
міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів»

I. Визначення проблеми

Пунктом 739 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, відповідно до статті 342 зазначеної Угоди та її додатку XXVII, передбачена імплементація положень Директиви Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року про нагляд та контроль за перевезенням радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива (Офіційний вісник ЄС, L 337, 5 грудня 2006 р., с. 21-32).

Директива Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року встановлює систему нагляду та контролю Співтовариства за транскордонними перевезеннями радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива для забезпечення належного захисту населення, визначає процедуру узгодження перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива з компетентними органами країн під час міжнародних перевезень цих матеріалів.

Територією України здійснюються міжнародні перевезення (під час експорту, імпорту, транзиту) радіоактивних матеріалів, у тому числі радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива.

Статтею 59 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» передбачено, що під час міжнародних і транзитних перевезень радіоактивних матеріалів територією України орган державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки попередньо узгоджує такі перевезення з компетентними органами країн, територією яких здійснюватиметься перевезення. Порядок надання дозволів на перевезення радіоактивних матеріалів, включаючи узгодження відповідних документів для подання клопотання на одержання дозволу, надання дозволу, підтвердження про одержання такого дозволу, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Пунктом 9 Положення про порядок здійснення перевезення радіоактивних матеріалів територією України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 1373 встановлено, що міжнародні перевезення радіоактивних матеріалів здійснюються за наявності дозволу Держатомрегулювання, який видається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, після попереднього узгодження з компетентними органами країн, територією яких здійснюється перевезення. Однак, законодавством України не передбачений порядок такого узгодження,

який би відповідав Директиві Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року.

Тому, Держатомрегулювання підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України, яким вносяться зміни до Порядку видачі дозволу на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1196, які стосуються запровадження порядку узгодження перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива між Україною та державами-членами Європейського Союзу.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання,	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	Так*	

* Проаналізувавши наявні дані щодо кількості виданих дозволів на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів за попередні роки, встановлено, що прогнозна кількість суб'єктів малого підприємництва, які виявлять інтерес до отримання таких дозволів, включаючи узгодження, не перевищує 10 відсотків загальної кількості суб'єктів господарювання на яких проблема справляє вплив, тому вважаємо, що питання, на вирішення яких спрямований зміст проекту, не вплинуть на дану групу.

Дана проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки встановлення засад дозвільної діяльності у сфері безпеки використання ядерної енергії, зокрема, щодо перевезення радіоактивних матеріалів, можливе лише шляхом державного регулювання.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки нормативно-правові акти, що діють у даній сфері, не врегульовують питання у спосіб, передбачений Директивою Ради 2006/117/Євратом.

Отже, даний проект постанови розроблений з метою імплементації норм зазначеної Директиви в національне законодавство у сфері безпеки використання ядерної енергії, а саме, щодо перевезення таких видів радіоактивних матеріалів, як радіоактивні відходи та відпрацьоване ядерне паливо.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття регуляторного акта є доповнення процедури видачі Держатомрегулюванням дозволу на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів положеннями стосовно узгодження Україною перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива з компетентними органами країн походження, призначення або транзиту цих радіоактивних матеріалів, у тих випадках, коли такими країнами є держави-члени Європейського Союзу, що відповідатиме Директиві Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року.

Крім того, ціллю проекту є зміна строку, на який видається дозвіл на перевезення радіоактивних матеріалів, що відповідає політиці держави щодо спрощення умов ведення бізнесу, а також відповідає європейській практиці дозвільної діяльності при перевезенні радіоактивних матеріалів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 залишення ситуації без змін	<p>Даний спосіб передбачає залишення норм Порядку видачі дозволу на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів без змін, що призведе до неузгодженості національного законодавства із законодавством ЄС.</p> <p>Крім того, залишиться невизначеною ситуація, у якому порядку здійснюється встановлена законом вимога щодо узгодження, під час міжнародних і транзитних перевезень, радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива з компетентними органами країн, територією яких здійснюватиметься перевезення.</p>
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	<p>Розробка окремого регуляторного акта, яким буде встановлена процедура узгодження перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива у випадках, коли країна походження, країна призначення або транзитна країна є державою-членом Європейського Союзу.</p> <p>По-перше: цей спосіб не відповідає вимогам частини другої статті 59 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» де зазначено, що порядок надання дозволів на перевезення радіоактивних матеріалів включає в себе узгодження відповідних документів для подання клопотання на одержання дозволу, надання дозволу, підтвердження про одержання такого дозволу. Тобто, узгодження не є самостійною процедурою, а являється, в певних випадках, складовою частиною процедури видачі Держатомрегулюванням дозволу на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів.</p>

	<p>По-друге: цей спосіб не забезпечить високу ефективність державного регулювання, так як суб'єктам господарювання, як користувачам цієї процедури, необхідно буде використовувати одночасно два регуляторних акта при організації та підготовці для отримання дозволу, що створить штучні перепони та ускладнить роботу у цьому напрямку. Це також призведе до часткового дублювання норм Порядку видачі дозволу на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, так як деякі положення виокремити неможливо.</p>
<p>Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта</p>	<p>Розробка змін до діючого регуляторного акта шляхом доповнення його положеннями стосовно узгодження перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива, які б відповідали Директиві Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року.</p> <p>Внесення змін до діючого регуляторного акта є обґрунтованим та ефективним способом досягнення цілей, він враховує принципи регуляторної політики, а також є найбільш прийнятним, оскільки за його допомогою буде досягнуто цілі державного регулювання.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1 залишення ситуації без змін</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Відсутність механізму здійснення узгодження під час міжнародних і транзитних перевезень радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива з компетентними органами країн, територією яких здійснюватиметься їх перевезення.</p> <p>Така ситуація може справити негативний вплив на здійснення нагляду за зазначеними перевезеннями, на забезпечення належного захисту населення й навколишнього природного середовища, а також на виконання міжнародних зобов'язань, взятих Україною за</p>

		Угодою про асоціацію з ЄС.
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	Відсутні	Приведе до часткового дублювання норм законодавства та збільшить кількість регуляторних актів з одного й того ж самого питання.
Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта	Запровадження порядку узгодження міжнародного перевезення радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива у випадках, коли країна походження, країна призначення або транзитна країна є державою-членом Європейського Союзу, що відповідатиме Директиві Ради 2006/117/Євратом, є виконанням міжнародних зобов'язань шляхом узгодженості національного законодавства із законодавством ЄС, а також матиме позитивний вплив на позицію України у міжнародних рейтингах.	Не передбачаються

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 залишення ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта	Приведення дозвільних документів у відповідність до вимог законодавства ЄС в частині здійснення	Відсутні

	узгодження під час міжнародних і транзитних перевезень радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива з компетентними органами країн, територією яких здійснюватиметься перевезення та, як результат, зазначене сприятиме забезпеченню належного захисту населення під час міжнародних перевезень цих матеріалів.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання (одиниць)	3	103	4	-	110
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	2,7	93,6	3,7	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 залишення ситуації без змін	Відсутні	Додаткові витрати із бюджету суб'єктів господарювання не вимагаються.
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	Приведе до часткового дублювання норм законодавства та збільшить кількість регуляторних актів для застосування з одного й того ж самого питання.	Додаткові витрати із бюджету суб'єктів господарювання не вимагаються.
Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта	Дасть можливість встановлення для суб'єкту господарювання чіткого	Додаткові витрати із бюджету суб'єктів

	переліку та вимог щодо форми та змісту документів для подачі заяви та документів на отримання дозволів на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, в тому числі для узгодження перевезень у відповідних випадках.	господарювання не вимагаються.
--	--	--------------------------------

Внаслідок дії регуляторного акта не будуть виникати додаткові витрати суб'єктів господарювання, тому відповідний аналіз витрат (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта) не проводився. У зв'язку з цим, витрати у суб'єктів господарювання за альтернативами теж відсутні.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 (залишення ситуації без змін).	-
Альтернатива 2 (прийняття нового окремого регуляторного акта).	-
Альтернатива 3 (прийняття змін до діючого регуляторного акта).	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 залишення ситуації без змін	1	Збереження чинного регулювання не відповідає вимогам Директиви Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року.
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	2	Забезпечує виконання міжнародних зобов'язань України, але неефективним способом, що призведе до часткового дублювання норм законодавства та збільшить кількість регуляторних актів для

			застосування з одного й того ж самого питання.
Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта	4		Забезпечує виконання міжнародних зобов'язань України ефективним способом, який також відповідає вимогам Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 залишення ситуації без змін	Відсутні	Відсутні	Не буде забезпечено виконання вимог Директиви Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року. Проблема залишиться невирішеною. Продовжуватиме існувати відсутність механізму здійснення узгодження під час міжнародних і транзитних перевезень радіоактивних матеріалів з компетентними органами країн, територією яких здійснюватиметься перевезення.
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	Відсутні	Додаткові витрати із Державного бюджету України і бюджету суб'єктів господарювання не вимагаються. Прогнозна кількість суб'єктів	Забезпечує виконання міжнародних зобов'язань України, але неефективним шляхом, що призведе до часткового дублювання норм законодавства та збільшить кількість регуляторних актів для застосування з одного й того ж самого питання.

		господарювання, що здійснюють міжнародні перевезення радіоактивних матеріалів, не зміниться.	
Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта	Забезпечує досягнення цілей державного регулювання у сфері безпеки перевезення радіоактивних матеріалів.	Додаткові витрати із Державного бюджету України і бюджету суб'єктів господарювання не вимагаються. Прогнозна кількість суб'єктів господарювання, що здійснюють міжнародні перевезення радіоактивних матеріалів, не зміниться.	Дозволяє вирішити проблему ефективним способом та забезпечить нормативно-правове регулювання відносин, пов'язаних із процедурою видачі дозволів на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, в тому числі, для узгодження перевезень радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива у відповідних випадках.
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи		Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 залишення ситуації без змін	Реалізація Альтернативи 1 не вирішує поставлене завдання, яке є частиною міжнародних зобов'язань України, та не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, що може негативно позначитись на відносинах України з Європейським Союзом. А також має ризик недостатнього забезпечення належного захисту населення під час міжнародних і транзитних перевезень радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива територією України.		Невиконання міжнародних зобов'язань та, як наслідок, негативний вплив на імідж України.
Альтернатива 2 прийняття нового окремого регуляторного акта	Реалізація Альтернативи 2 створює умови для відповідності норм національного законодавства вимогам Директиви Ради		Утворення додаткових навантажень на суб'єкта господарювання при оформленні дозволу у тих

	2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 року, але натомість, створює зайве дублювання регуляторних актів на одну і ту ж саму тему, чим спричинить незручності при застосуванні процедури, а отже не вирішує питання ефективним способом.	випадках, коли разом з дозволом є необхідність отримання узгодження на перевезення радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива.
Альтернатива 3 прийняття змін до діючого регуляторного акта	Реалізація Альтернативи 3 дозволяє виконати міжнародне зобов'язання України ефективним способом та забезпечить нормативно-правове регулювання відносин, пов'язаних із процедурою видачі дозволів на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, в тому числі, для узгодження перевезень радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива у відповідних випадках.	Негативний вплив зовнішніх чинників на дію регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Держатомрегулювання, використовуючи вітчизняний досвід та кращу світову практику, закріплену в європейському законодавстві, пропонує внесення змін до Порядку видачі дозволу на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1196, які стосуються запровадження порядку узгодження перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива між Україною та державами-членами Європейського Союзу.

Зокрема проектом:

- визначена мета узгодження перевезення радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива з компетентними органами - нагляд за такими перевезеннями для забезпечення належного захисту населення та навколишнього природного середовища;
- наведені значення термінів, що застосовуються в цьому проекті;
- встановлено, в яких випадках для здійснення міжнародного перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива необхідне узгодження компетентних органів;
- передбачено застосування при узгодженні перевезень стандартного документу, форма якого затверджується Держатомрегулювання;
- передбачено повноваження Держатомрегулювання та дії експлуатуючої організації, вантажовідправника або іншої особи,

відповідальної за перевезення, у випадку, коли при перевезенні радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива виявилось, що перевезення не може бути завершене чи умови перевезення не відповідають виданому дозволу.

Крім того, проектом вносяться зміни щодо строку, на який видається дозвіл на перевезення радіоактивних матеріалів, що відповідає політиці держави щодо спрощення умов ведення бізнесу, а також відповідає європейській практиці дозвільної діяльності при перевезення радіоактивних матеріалів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Прийняття проекту дозволить узгодити норми національного законодавства із положеннями законодавством ЄС у сфері безпеки використання ядерної енергії, а саме, щодо безпеки перевезення таких видів радіоактивних матеріалів, як радіоактивні відходи та відпрацьоване ядерне паливо.

Виконання вимог регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних, фінансових та часових витрат.

Реалізація проекту постанови не потребує додаткових витрат з державного бюджету на адміністрування регулювання для суб'єктів господарювання.

Необхідність в утворенні нового державного органу, або нового структурного підрозділу діючого державного органу, відсутня.

Отримання узгодження здійснюється в рамках видачі дозволів на здійснення міжнародних перевезень для таких видів радіоактивних матеріалів як радіоактивні відходи та відпрацьоване ядерне паливо. Проаналізувавши за попередні роки наявні дані щодо кількості отримання дозволів, які потребують також наявність узгодження перевезення, встановлено, що прогнозна кількість суб'єктів господарювання, які виявлять інтерес до отримання таких дозволів становитиме незначний відсоток загальної кількості суб'єктів господарювання, які звертаються за отриманням дозволів на перевезення радіоактивних матеріалів, тому вважаємо, що питання, на вирішення яких спрямований зміст проекту не вплинуть на дану групу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежений. До акта можуть вноситися зміни за підсумками відстеження його результативності.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Якісними показниками регуляторного акта є:

- забезпечення нормативно-правового регулювання відносин, пов'язаних із процедурою видачі дозволів на здійснення міжнародних перевезень радіоактивних матеріалів, в тому числі, для узгодження перевезень радіоактивних відходів або відпрацьованого ядерного палива у відповідних випадках;
- відсутність ядерних та радіаційних аварій та аварійних ситуацій під час перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива між Україною та державами-членами Європейського Союзу;
- забезпечення належного захисту населення та навколишнього природного середовища під час здійснення міжнародних і транзитних перевезень радіоактивних матеріалів.

Прогнозні показники регуляторного акта такі:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта - додаткових надходжень чи витрат з державного та місцевих бюджетів, пов'язаних із дією акта не передбачається;
- кількість осіб на яких буде поширюватися дія регуляторного акта - дія цього регуляторного акта поширюється приблизно на 110 суб'єктів господарювання великого, середнього та малого бізнесу;
- кошти і час, які будуть витрачатися суб'єктами діяльності в сфері використання ядерної енергії на виконання регуляторного акта – витрати цих суб'єктів на виконання регуляторного акта - не передбачаються;
- рівень поінформованості суб'єктів діяльності в сфері використання ядерної енергії з основних положень регуляторного акта - проект акта оприлюднено на офіційному сайті Держатомрегулювання.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюється до набрання ним чинності за результатами аналізу статистичних даних щодо виданих дозволів на перевезення та отриманих узгоджень.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюється один раз кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з дня його повторного відстеження.

Голова

Г. ПЛАЧКОВ